

V javno razpravo je bil posredovan [Osnutek Slovenske industrijske strategije 2021-2030](#). SKEI, kot del industrijskih sindikatov ZSSS, je na osnutek pripravil nekaj pripomb in dopolnitev, ki jih bo obravnavala koordinacija industrijskih sindikatov in jih nato posredovala odločevalcem.

Začenjamo novo, že peto študijsko leto. Usposobljen sindikalist je dober sindikalist in znanje je tisto, ki vam ga nihče ne more vzeti. Če bi se nam pridružil še kdo, ga bomo veselili.

[Razpis](#) je aktualen še kakšen teden, potem bomo začeli.

Še niste član? [Pridružite se nam!](#)

Vse naše aktivnosti lahko spremljate tudi na naši spletni strani www.skei.si in na

Ekonomsko demografski podatki

V juliju 2020/julij 2019 je bil izvoz nižji za 2,9% in uvoz nižji za 10,9%, I-IX 2020/I-IX 2019 je bil izvoz nižji za 4,3% in uvoz nižji za 10,0%, pokritost uvoza z izvozom pa je bila 106,3% in je bil ustvarjen zunanjetrgovinski presežek v blagovni menjavi 1.124,5 mio €.

Konec leta 2019 je v Sloveniji delovalo 145 invalidskih podjetij. Imeli smo 35.036 delovnih invalidov (15,5% več kot konec leta 2018) oz. 3,9% invalidov med delovno aktivnimi osebami, od tega je bilo 16,9% oz. 5.927 zaposlenih v invalidskih podjetjih. Povprečna bruto plača zaposlenih v invalidskih podjetjih je znašala 1.343,02€ in je bila nominalno za 3,3% oz. realno za 1,7% višja kot pred letom dni, neto pa 897,56€ in je bila nominalno za 2,8% oz. 1,2% realno višja kot pred letom dni.

V juliju 2020 je bila vrednost industrijskih proizvodnje za 4,6% nižja kot pred letom dni, prihodek od prodaje je bil nižji za 9,2% (na tujih trgih za 11,0% in na domačem trgu za 7,1%), vrednost zalog pa je bila na letnem nivoju višja za 0,3%.

Cene kmetijskih pridelkov so bile v juliju 2020/julij 2019 v povprečju za 4,1% nižje: cene rastlinskih pridelkov so bile v povprečju višje za 0,4%, cene živali in živalskih pridelkov pa so bile v povprečju višje za 7,3%.

Povprečna bruto plača za julij 2020 je znašala 1.811,26€ in je bila nominalno za 4,3% višja kot pred letom dni, neto pa 1.176,25€ in je bila nominalno za 5,1% višja kot pred letom dni. V zasebnem sektorju je bila za julij 2020 povprečna bruto plača 1.655,91€ in je bila nominalno za 3,7% višja kot pred letom dni, neto pa 1.081,17€ in je bila nominalno za 4,5% višja kot pred letom dni.

V juliju 2020 je bilo v Sloveniji približno 882.000 delovno aktivnih oseb, kar je 1,2% manj kot pred letom dni – med njimi je bilo 11,5% tujih državljanov.

Sektor informacijsko – komunikacijske tehnologije (IKT), ki se deli na proizvodni in storitveni del (ključna podjetja za digitalno preoblikovanje gospodarstva), so v letu 2019 ustvarila od prodaje za 6,9% več prihodkov kot leto prej. Dodana vrednost na zaposlenega je letno znašala 55.326€ (7,1%) več kot leto prej), Povprečno je bilo zaposlenih 28.965 oseb (4% več kot leto prej).

Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih so se v avgustu 2020 na prejšnji mesec zvišale za 0,1%, a za 0,3% znižale na leto prej (cene proizvodov prodanih na domačem trgu so se znižale za 0,2%, na tujem trgu pa so se znižale za 0,8% - od tega vso bile v evrskem območju nižje za 0,3%, v neevrskem območju pa so bile nižje za 1,8%).

Razpoloženje potrošnikov je bilo v septembru 2020 za 1 odstotno točko slabše kot prejšnji mesec in za 14 odstotnih točk slabše kot pred letom dni ter za 18 odstotnih točk slabše od povprečja preteklega leta.

Gospodarska klima je bila septembra 2020 na mesečni ravni višja za 2,4 odstotne točke, na letni ravni pa je bila nižja za 8,7 odstotnih točk oz. za 4,2 odstotni točki nižja od dolgoročnega povprečja.

Vrednost kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih je bila septembra 2020 za 2 odstotni točki višja kot prejšnji mesec in za 2 odstotni točki nižja glede na september 2018 ter za 1 odstotno točko višja od dolgoročnega povprečja.

Učinek epidemije na izvoz se je po izrazitem padcu blagovne menjave s tujino v aprilu in maju 2020 postopoma zniževal: v juniju le še za 1,9% nižji oz. v juliju še za 2,9% nižji kot leto prej, uvoz pa za 3,2% v juniju oz. za 10,9% nižji v juliju kot pred letom dni.

Po revidiranih podatkih je Slovenija v letu 2019 ustvarila 249 mio € presežka oz. 0,5% BDP. Konsolidiran dolg države je znašal 31.744 mio € ali 66,1% BDP.

Po reviziji se je BDP v letu 2019 realno zvišal za 3,2% (nominalno po tekočih cenah za 5,5%) in je znašal 48.393 mio €.

Po reviziji se je BDP v i: četrtnetju 2020 zmanjšal za 2,4%, v 2. četrtnetju pa se je znižal za 13,7%. V letu 2019 je bila stopnja bruto varčevanja gospodinjstev v Sloveniji 13,3% (razmerje med bruto varčevanjem in bruto razpoložljivim dohodkom – v letu 2018 je znašala 13,5%) – povpreček v evrskem območju je bil 13,2%, v EU-28 pa le 10,7%.

Delež sredstev za zaposlene se je v Sloveniji povečal tudi v letu 2019 in je znašal 50,8% (za 1 odstotno točko več kot v letu 2018).

Država je v 2. četrtnetju 2020 ustvarila primanjkljaj v višini 1.741 mio € oz. 16,1% BDP (več le v 2. četrtnetju 2013, kom je znašal 3.593 mio € oz. 38,6% BDP).

Cene uvoženih proizvodov so bile v Sloveniji v avgustu za 3,4% nižje kot v avgustu 2019: od tega so bile cene proizvodov dobavljenih iz držav v evrskem območju nižje za 3,3%, cene proizvodov uvoženih iz držav zunaj evrskega območja pa so bile nižje za 3,5%.

Mesečni in letni TOM v oktobru 2020 ostajata 0,0%.

V septembru 2020 smo imeli mesečno deflacijo – 0,4%, letna deflacija IX 2020/IX 2019 je bila – 0,3%, I – IX 2020 je bila deflacija – 0,3%, IX 2020 – X 2019/IX 2019 – X2018 pa je bila inflacija 0,5%.

Iz Uradnih listov RS

- Ur. l. RS št. 120 z dne 10.8.2020: Odlok o spremembi in dopolnitvi Odloka o odrejanju in izvajanju ukrepov za preprečevanje širjenja nalezljivih bolezni COVID – 19 na mejnih prehodih na zunanji meji, na kontrolnih točkah na notranjih mejah in v notranjosti RS
- Ur. l. RS št. 124 z dne 18.9.2020: Odlok o začasnih ukrepih za zmanjševanje tveganja okužb in širjenja okužbe z virusom SARS – CoV – 2, Odlok o spremembi Odloka o omejitvah ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom RS
- Ur. l. RS št. 127 z dne 23.9.2020: Odlok o spremembi in dopolnitvah Odloka o omejitvah ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom v RS
- Ur. l. RS št. 130 z dne 26.8.2020: Odlok o odrejanju in izvajanju ukrepov za preprečevanje širjenja bolezni COVID -19 na mejnih prehodih na zunanji meji, na kontrolnih točkah na notranjih mejah in v notranjosti RS

Poslana strokovna gradiva

- Sprememba v strukturi zaposlenih pomembno vpliva na rast plač
- Zadolženost podjetniškega sektorja in plačilna sposobnost subjektov v Sloveniji
- Sindikalna lista za september 2020
- Sprememba napovedi gospodarskih gibanj

Objava javnega razpisa

V Ur. l. RS št. 118 z dne 4.9.2020 (stran 1884...) je bil objavljen javni razpis za podporo in ponovni zagon podjetij ter omogočanje ohranitve delovnih mest kot v obdobju pred boleznijo COVID – 19 na obmejnih problematičnih območjih RS za mala podjetja (od 10 do 49 zaposlenih).

Cilji razpisa so:

- Zmanjšanje posledic izpada dohodka in poslovanja podjetij v obmejnih problemskih območjih
- Polno delovanje podjetij
- Ohranjanje delovnih mest

Na razpolago bo 20 mio € (za posamezno podjetje največ 200.000€ in od tega za stroške plač največ 100.000€),

Javna razprava

V javni razpravi je Osnutek Slovenske industrijske strategije 2921-2030, ki je dostopen na portalu gov.si na povezavi. Osnutek je bil predstavljen na konferenci »Prihodnost industrije in internacionalizma« 21.9.2020 na Brdu pri Kranju.

Zavidanja vreden je podatek, da je slovenska predelovalna dejavnost v letu 2019 prispevala 23,2% dodane vrednosti v gospodarstvu (3.mesto za Irsko in Češko, povprečje v EU je bilo 16,7%). Sicer pa so proizvodno-predelovalne dejavnosti v 19.671 podjetjih zaposlovala več kot 201.000 oseb.

COVID – 19 in izpostavljenost biološkim dejavnikom

Raziskava agencije EU – OSHA je namenjena ozaveščanju o izpostavljenosti biološkim dejavnikom na delovnem mestu in zagotavljanju ključnih informacij za oblikovanje primerne politike.

Ugotovljeno je bilo, da je izpostavljenost biološkim dejavnikom na delovnem mestu povezana s številnimi težavami (vključno z nalezljivimi boleznimi in alergijami) – zaradi pandemije COVID – 19 se je povečala potreba po zaščiti delavcev pred izpostavljenostjo biološkim dejavnikom (zato nujno preprečevanje z delom povezanih bolezni, ki jih povzročajo biološki dejavniki). Če je vir izpostavljenosti biološkim dejavnikom znan, je sorazmerno enostavno preprečiti negativne učinke na zdravje.

Zaradi pojava vse več žarišč COVID – 19 v delovnih okoljih Klinični inštitut za medicino dela, prometa in športa poudarja, da morajo delodajalci v primeru koronavirusa razmišljati širše in zato tudi v ocenah tveganja predvideti, kako preprečiti vnos virusa v delovno okolje in njegovo širitev oz. kako omogočiti normalen potek dela.

Žal številni delodajalci še vedno ne razumejo ocene tveganja kot dokumenta, ki bi ga morali dopolniti ali spremeniti v kontekstu epidemije. Zato želi SKEI spomniti, da so lahko predstavniki delavcev predlagatelji.

Koronavirus namreč ne nastaja na delovnih mestih, vendar pa se lahko prenaša: v številnih podjetjih si namreč delavci med seboj predajajo izdelke, ki ga izdelujejo po fazah ali ga naredijo delno in ga pošljejo drugemu podjetju.

Tako se lahko virus prenaša/širi preko predmeta, čeprav tega delavci ne vidijo. Predvsem se svetuje razkuževanje in prezračevanje proizvodnih prostorov, način organizacije dela po ločenih skupinah delavcev, ki se med seboj ne družijo oz. mešajo. Kritične točke v podjetjih za širjenje virusa so predvsem:

vhod v podjetje, registrirne ure, umivalnice, garderobe, prostori za kadilce in jedilni prostori.

Pridružitev k pozivu o odgovornosti

Zaradi širjenja virusa COVID – 19 se razmere ponovno zaostrejejo in z zaskrbljenostjo spremljamo dnevne podatke o novih okužbah.

Ker je vitalnost našega gospodarstva v teh okoliščinah odvisna od zdravja zaposlenih, se SKEI pridružuje pozivu za odgovornost:

»Menedžment v podjetjih pozivamo, da ob asistenci stroke poskrbijo za varnost in zdravje svojih sodelavcev na vseh področjih in delavce, da izvajajo sprejete ukrepe v podjetjih, ki imajo za cilj ščititi njihovo varnost in zdravje (seveda se mora vsak ukrep sprejemati po postopku predhodnega posvetovanja z delavskimi predstavniki v podjetjih).«

Socialne inovacije v podjetjih

Peter Brabeck – Lemathe je na portalu Svetovnega gospodarskega foruma podal 5 skupnih značilnosti socialnih inovacij v podjetjih:

- Povrnitev zaupanja v poslovanje
- Prilagajanje pomanjkanja virov in skrbi za okolje
- Privabljanje ohranjanja talentov
- Spreminjanje meril uspešnosti
- Iskanje rasti in vključevanja v velikem obsegu

Mednarodni dan starejših

Po razglasitvi Generalne skupščine OZN je 1. oktober mednarodni dan

starejših. Ker je letošnje leto »zaznamovano« s COVID -19, je bilo za starejše (65 in več let starosti) vprašanje: »ali se zaradi pandemije kaj drugače spopadate z vprašanjem starosti in

staranja? (seveda vse v namenu spodbuditi razpravo o zdravju starejših, njihovih zdravstvenih potrebah in skrbi za zdravje).

Med prebivalci Slovenije je 20% starih 65 in več let. 36% starejših je svoje zdravje ocenilo kot dobro ali zelo dobro. Kar 65% pa jih je imelo dolgotrajno bolezen ali dolgotrajno zdravstveno težavo in 54% zdravstvene ovire pri običajnih aktivnostih. Več kot polovica starejših je sproščenih in umirjenih, skoraj polovica pa srečnih.

Mednarodno

V kovinski industriji Avstrije so delodajalci predlagali, da se letos ne izvedejo pogajanja o letnem povišanju plač (po protokolu bi se morala pogajanja začeti 24.9.2020), ker zaradi škodnih posledic COVID-19 podjetja nimajo denarja za povišanje plač.

Sindikati PRO-GE je menil nasprotno – še posebej v krizi je pomembno zavarovati kupno moč delavcev in jih zavarovati pred povečanjem revščine.

Tako je prišlo 24.9.2020 za kovinski in rudarski sektor do kolektivnih pogajanj in v rekordno kratki uri je bilo dogovorjeno naslednje z veljavnostjo od 1.11.2020 dalje za 12 mesecev:

- Povišanje minimalne plače na 2.029€
- Povišanje najnižjih osnovnih plač, povračil stroškov delavcem in dodatkov ter nagrad vajencem za 1,45% (inflacija v zadnjih 12 mesecih je bila 1,4%)
- Priporočilo podjetjem, da izplačajo enkratni znesek zaposlenemu v višini 150€, če to omogoča gospodarski položaj podjetja
- Povišanje letne kvote banke ur iz 120 na 180 ur

Konfederacije danskih, norveških, islandskih in švedskih sindikatov so tudi v postopku 2. posvetovanja zavrnile kakršnokoli sprejemanje določb o pravični minimalni plači s predpisi EU. Obenem so ponovno opozorile ETUC na dobro prakso kolektivnih pogajanj v teh državah, tudi v zvezi z minimalno plačo in izrazile

zaskrbljenost, da bi takšen način škodil nordijskemu modelu trga dela.

Evropski sindikat IndustriAll je za 1. oktober poslal poziv na Evropski dan akcije v jeklarstvu, ki je pod močnim udarom redukcije zaradi pandemije COVID-19.

